

Jongste grootmeester ter wereld: Anish Giri

Erwin l'Ami is in Dieren met 7,5 punt uit 9 partijen open kampioen van Nederland geworden. Maar de meeste aandacht ging uit naar Anish Giri, die tweede werd.

Met zijn verschijning, op welk toernooi dan ook, vestigt Anish Giri altijd de aandacht op zich. Hij is namelijk nog maar net 15 jaar en is de jongste grootmeester ter wereld. Hij is geboren in Sint Petersburg, heeft een Nepalese vader en een Russische moeder. Hij woont in Nederland en dus omarmen we dit toptalent maar al te graag. Hij schaakt fantastisch. Met zijn tweede plaats op het open NK heeft hij zich geplaatst voor het 'gewone' NK in het najaar in Haaksbergen; we gaan dan ongetwijfeld weer het nodige horen van deze jongeman. Van IM Herman Grooten ontvingen we een analyse van een partij van Giri: Giri - Brandenburg Open NK, 23-07-2009
1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 e6 Zwart kiest voor de *Scheveningeropbouw* **6.Le3 Le7 7.f3** De opstelling van wit staat bekend als de *Engelse aanval*. Wit beoogt om met *g2-g4* een *flankaanval* voor te bereiden **7...Pc6 8.Dd2 o-o**

9.o-o a6 10.g4 Pd7 Een bekend idee. [Een belangrijk alternatief voor zwart is **10...Pxd4 11.Lxd4 b5**] **11.h4 Pxd4** [Ook hier kan zwart variëren met **11...Pde5** waarmee hij een pion dreigt te winnen (... **Pxd4** gevolgd door ... **Pxf3**). Wit antwoordt meestal met **12.Dg2**] **12.Lxd4 b5 13.g5 Lb7 14.a3** [14.Kb1 is de meest populaire zet. Met de tekstzet geeft wit zijn tegenstander een aanknopingspunt waardoor er lijnen tegen zijn koning geopend kunnen worden.] **14...Dc7?!**

Diagram 1

Deze logische ontwikkelingszet is wellicht niet het beste. [In de vorige stelling gaan de meeste sterke spelers verder met **14...Tc8** waarna zwart snel tot aanval komt.] **15.Lh3** Dit is pas een nieuwe zet. Het betekent de inleiding tot een moordend initiatief. **15...Pe5 16.Dg2 Pc6 17.Le3** [Ook interessant was **17.Lf6**] **17...b4** Hier blijkt waarom *a2-a3* voor wit een probleem kan worden. **18.axb4 Pxb4**

ZIE DIAGRAM 1
 Zwart heeft de *b*-lijn geopend en door druk te zetten op het paard op *c3*, kan hij aanval krijgen. **19.g6!** Wit mag daarom niet meer aarzelen. Het pionoffer is de achterliggende gedachte van wits *15e* zet. **19...hxg6 20.h5 Lf6?!** Na deze zet blijkt de witte aanval eerder te komen. [Met het riskant ogende **20...gxh5** had zwart zich succesvol kunnen verdedigen. Het beste lijkt nu **21.Ld4** (Ligterink geeft in de Volkskrant een typische computervariant: **21.Lh6 Lf6 22.Tdg1 Db6 23.Lxg7 Pa2+** en zwart neemt de aanval over.) **21...e5 22.Lf5!?** waarna er matbeelden beginnen op te doemen, bijvoorbeeld: **22...exd4? 23.Txh5 Tfc8 24.Tdh1** en het is geforceerd uit.] **21.hxg6 Lxc3?**

ZIE DIAGRAM 2
 De beslissende fout, maar dat was moeilijk te zien. Giri heeft een briljante combinatie waarmee hij de winst

naar zich toetrekt. [Ook geen lolletje voor zwart was **21...Tfe8** waarmee hij pion *e6* nog even extra dekking geeft en tevens het vluchtveld *f8* vrijmaakt voor de koning. Wit antwoordt nu het beste met **22.Kb1!** om stereotiepe

Diagram 2

combinaties met ... *Pa2+* uit de stelling te halen. Essentieel is nu dat de zwartspeler het paard op *c3* niet mag elimineren omdat zijn loper op *f6* niet gemist kan worden op de koningsvleugel. **22...Lxc3 23.gxf7+ Kxf7 24.bxc3 Dxc3** zou nu verkeerd aflopen voor zwart na **25.Ld4** met winst.] **22.Lxe6!!** Briljant gevonden! Wit neemt helemaal niet terug op *c3*, maar offert er liever nog een stuk bij. Het belangrijkste idee is natuurlijk dat zijn pion op *g6* meehelpt in de aanval over de *h*-lijn. **22...Tfb8** [22...Lxb2+ 23.Kxb2 Dxc2+ 24.Dxc2 Pxc2 biedt ook geen soelaas na **25.Th7!!** De verdubbeling over de *h*-lijn valt niet meer te voorkomen.] **23.Th8+** Giri besluit de partij in stijl. [Ook niet misselijk was **23.gxf7+ Kf8 24.bxc3 Ke7 25.Dg5+ Kxe6 26.Df5+ Ke7 27.Lg5+ Kf8 28.Th8#**] **23...Kxh8 24.Lxf7 Lxb2+ 25.Kb1** Opgegeven. Er valt niets zinnigs te bedenken tegen een schaak op de *h*-lijn. (1-0)

Herman Grooten is Internationaal Meester, schaaktrainer en auteur van vele schaakboeken. Op woensdag 7 oktober verzorgt hij in Roermond de lezing 'Begrijp wat u doet' voor clubschakers, aanvang 20.00 uur. Voor meer informatie hierover zie www.lib8.nl

Limburgers tussen de grootmeesters

Enkele Limburgse schakers waren van de partij in het Hogeschool Zeeland toernooi in Vlissingen, een toernooi met 250 deelnemers onder wie een dozijn grootmeesters.

Na negen ronden bezeten acht grootmeesters de eerste acht plaatsen. Maar daar onder werd gespot met de pikorde. Titelhouders (die waren er heel wat in Vlissingen, van GM's, IM's en FM's tot WIM's) stonden niet zonder meer allemaal boven de titelloze schakers (de 'gewone' hobbyist die nog geen titel voor de naam heeft). Enkele Limburgers lieten zich van hun beste kant zien. Joost Heltzel van RSC 't Pionneke Roermond (overigens in het trotse bezit van de 'graad' CM, Candidate Meester) behaalde een score van 6 uit 9, goed voor de 37e plaats waarmee hij bijvoorbeeld boven GM Artur Kogan (5½ punten) eindigde. Paul Aben, eveneens van 't Pionneke, scoorde ook 5½ punten. Henk van Gool (Venlo) en Jasper Zilverberg (MSV-VSM, Maasticht) behaalden 5 punten. Henk van Gool was in de tweede ronde dé sensatie van de dag met zijn winst op een grootmeester, GM Yuri Vovk (rating 2567) uit Oekraïne, die zich in het verre eindspel misrekende.

Van Gool (2164) - Vovk (2567)
02-08-2009
ZIE DIAGRAM 1, na 48...f5
49.e4+ Kxd4 50.exf5 exf5 51.Dxf5
Dxa5

Hier had zwart niet mogen happen op a5, maar 51...a6 of 51...Dc6 moeten spelen. Zwart onderschat het gevaar van de g-pion die vrije doortocht heeft en weet deze pion, die ineens veel haast krijgt om de overkant te bereiken, niet meer af te stoppen.
52.g4 Kc3 53.g5 Dc7 54.Dxd5 a5 55.g6 a4 56.Df7 Dc8 57.Kg3 a3

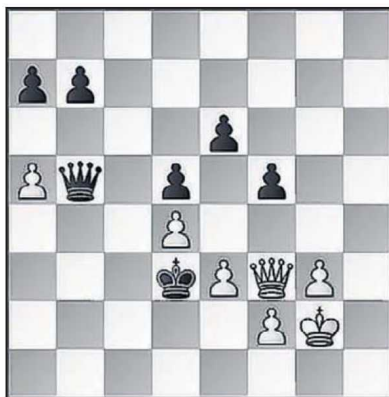

Diagram 1

58.g7 en zwart geeft op (1-0)

Nog een andere recente fraaie partij van Henk van Gool (bron: clubblad Venlo; commentaar: Henk van Gool).

Wit: Sebastiaan Smits (HSC Helmond).

Zwart: Henk van Gool (Venlo)
KNSB-competitie

ZIE DIAGRAM 2

Ik maakte nu gebruik van de druk over de c-lijn en de diagonaal h6-c1 om mijn paard op h5 van de rand te halen

18...Pxc3!? Het begin van een combinatie die diep berekend moest worden
19.Phg4 (de riposte waar Sebastiaan zijn hoop op had gezet. Na 19.fxg3 wordt met 19...Dxc1 het idee duidelijk:
20.Dxc1,Txc1 21.Txc1,Lxe3+ 22.Kg2,Lxc1) 19...Dxc1 20.Pxh6+,

Kg7 21.Dxc1 (Na 21.Phf5+,gxf5 22.fxg3,Dxb2 23.Pxf5+,Kh8 was de stelling gelijk geweest aldus Fritz) 21...Pe2+!

ZIE DIAGRAM 3

Zwart wil met het paard op c1 slaan omdat een toren op c8 nodig is om de witte stelling in de tang te houden
22.Kf1,Pxc1 23.Phg4? (de beslissende fout. Wit hoopt zijn paard te redden en het zwarte paard op c1 dat tijdelijk ingesloten staat op te halen. Juist deze variant had ik echter helemaal doorgerekend en als voordelig voor mij beoordeeld. Het paardoffer
23.Phf5+!,gxf5 24.Pxf5+,Kf6 25.Pxd6 had wit van gelijkspel verzekerd)
23...h5 24.Ph2,Pc4! (nu is 25.Txc1 niet mogelijk wegens 25.Pxe3+) 25.Pxc4,Txc4 26.Td1,f5 (26...Lc8 is sterker volgens Fritz maar na

Diagram 2

27.h4,Lh3+ jaag ik de koning slechts richting mijn opgesloten paard. Ik wilde de looper juist op b7 houden om pion d5 te veroveren nadat ik wits centrum had opgeblazen)
27.exf5,gxf5 28.Ke1,e4 29.Pf1,Pd3+ 30.Lxd3,exd3 31.Txd3 einde combinatie.

In de ontstane stelling staat zwart positioneel duidelijk beter. De witte stukken werken niet samen en zijn pion op d5 is ten dode opgeschreven. Beide spelers hadden nu tijdnood. Het ging als volgt verder:

31...f4 32.Tad1,Te8+ 33.Kd2,Te5 34.b3,Tc5 35.Td4,Textd5 36.Ke2,Tc2+ 37.T1d2,Txd2 38.Txd2,Txd2+ 39.Pxd2,Kf6 40.Kd3,Ke5 41.f3,h4 en opgegeven. Na 42...Lc8 gaat ook pion h3 verloren.

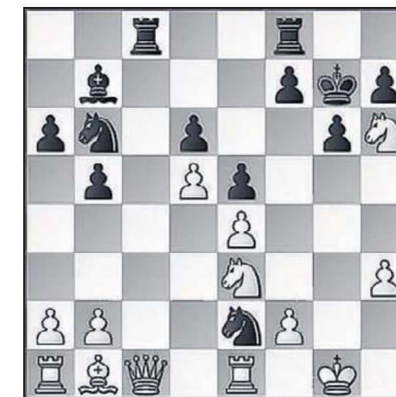

Diagram 3

Howard Staunton, van de Staunton-stukken

In Londen is afgelopen weken het **7e Howard Staunton Memorial-toernooi** gespeeld. De Brit Staunton (1810-1874) is de man naar wie de schaakstukken zijn genoemd.

Schaakstukken zijn er in vele soorten en maten. Talloze kunstenaars in de hele wereld hebben in de loop van vele eeuwen hun creatieve geest de vrije loop gelaten en de meest uiteenlopende stukken ontworpen. Er zijn duizenden verschillende. Er is echter maar één model waarmee officiële wedstrijden worden gespeeld en dat is het Staunton-model. De Staunton-schaakstukken zijn overigens niet door Staunton zelf ontworpen, maar door zijn vriend Nathaniel Cook. Dat ze toch de naam van Staunton dragen, komt doordat hij het gebruik van deze stukken heeft gepropageerd. Hij had daartoe de nodige mogelijkheden als auteur van schaakboeken en een schaakrubriek in *Illustrated London News*. In zijn topjaren was Staunton overigens een van de beste schakers ter wereld. Hij was in 1851 de organisator van een toernooi dat gezien wordt als het eerste grote internationale toernooi ter wereld. Het was vooral aan hem te danken dat in Londen de moderne toernooigeschiedenis begon. Het 7e Howard

Staunton Memorial-toernooi bestond uit twee evenementen: een wedstrijd over 10 ronden tussen een Nederlands en een Engels team en een individueel toernooi met tien deelnemers. De Engelsen wonnen de teamwedstrijd. 'Onze' good-old Jan Timman (57 jaar) won het individuele toernooi met 7 punten uit 9 partijen, heel mooi, maar nou ook weer niet verbazingwekkend want hij was qua rating de hoogst genoteerde deelnemer. Een andere oudgediende, de ijzeren Viktor Korchnoi (inmiddels al 78 jaar), eindigde met 6 uit 9 op de

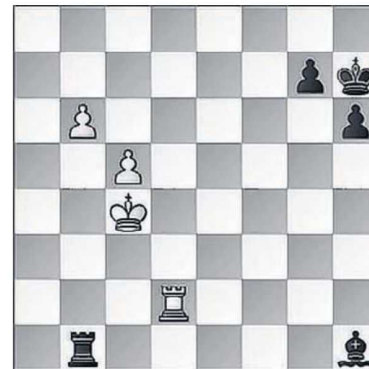
derde plaats. Laten we eens kijken hoe de beide voormalige wereldtoppers het tegen elkaar deden.
Wit: Jan Timman (2569)
Zwart: Viktor Korchnoi (2561)

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 18.Ld6-f8. *Het terugtrekken van de loper naar f8 geeft wit de gelegenheid om met de loper naar f4 te gaan, waarmee hij de dame aankijkt en indirect ook de toren. Zwart moet er dan de pion tussen zetten door middel van e5 en vervolgens komt er een slagenwisseling die na enkele zetten eindigt met de situatie dat wit een toren en twee pionnen heeft tegenover twee zwarte lopers, een stelling die vrijwel gelijk is.* 19.Lf4 e5 20.Pxe5 fxe5 21.Lxe5 Dc8 22.Lxb8 Dxb8 23.Te2 Db6 24.a4 Da6 25.c4 h6 26.Te3 Lc6 27.De6

Db7 28.Td8 Kh7 29.Dc8 Dxc8 30.Txc8 Lb7 31.Td8 Lc6 32.a5 Le7 33.Tc8 Lh4 34.g3 Lb7 35.Txc5 Lf6 36.Td3 Te7 37.f3 Lxf3 38.Tc8 Lb7 39.Tcd8 Te1+ 40.Kf2 Ta1 41.T8d7 Le4 42.T3d6 Lc3 43.Txa7 Lb4

ZIE DIAGRAM 2 De stelling is in evenwicht. Je kunt niet zeggen dat een van beiden beter staat. Wit heeft drie pionnen (op de a-, b- en c-lijn), maar zwart lijkt zich daar niet zoveel zorgen over hoeven te maken; hij heeft immers twee lopers die dat pionnegevaar wel af kunnen stoppen. Er is nu weer een belangrijk moment in de partij aangebroken. Met 43...Lb4 valt zwart de witte toren aan op d6. Wat staat wit nu te doen? Dat is lastig. Hij kan ervoor kiezen om met de aangevallen toren weg te gaan, 44.Tdd7, maar

dan volgt ongetwijfeld 44...Lc5+ en kan volgen 45.Ke2 Ta2+ 46.Kf1 Lg2+ 47.Ke1 Lf2+ 48.Kd1 Lxa7 49.Txa7 Tb2 50.a6 Txb3

Een andere mogelijkheid is 44.Ke3 waarna mogelijk volgt 44...Te1+ 45.Kf2 Tb1 46.Ke3 Txb3+ 47.Kxe4 Lxd6 44.Taa6

ZIE DIAGRAM 3 Wit laat de toren slaan, een opmerkelijke keuze want veel krijgt hij er niet voor terug. 44...Lxd6 45.Txd6 Txa5 46.Ke3 Lg2 47.h4 Tf5 48.b4 Tf3+ 49.Kd4 Txb3 50.b5 Tg4+ 51.Kc5 Txb4 52.b6 Lb7 53.Kb5 Th1 54.c5 Tb1+ 55.Ka5 Ta1+ 56.Kb4 Tc1 57.Kb5 Lg2 58.Td2 Tb1+ 59.Kc4 Lh1

Bij SV Leudal waait nu de ‘Oosse-wind’

‘Tijdperk Coen Oosse’ aangebroken bij Leudal?’ Zo luidde de kop in deze rubriek ongeveer een jaar geleden. We zijn een jaar verder. En? Is er inderdaad een nieuw tijdperk?

Jawel, er waait nu een andere wind bij de in Buggenum en Haelen gevestigde schaakvereniging Leudal.

Wat is de Oosse-wind! Soms voelt die aan als een passaatwind, maar de clubgenoten van Coen Oosse zullen hem vaak genoeg ervaren als een storm die kan aanzwellen tot orkaankracht. Coen Oosse won vorig jaar al voor het tweede jaar op rij de clubtitel. Daarmee doorbrak hij de hegemonie van Arthur Hendrickx die een abonnement leek te hebben op de clubtitel van SV Leudal. Als iemand tweemaal op rij zeventienvoudig is het natuurlijk nog even afwachten of de heerschappij tijdelijk is of dat er een hattrick komt. In het verleden behaalde resultaten zijn geen garantie voor de toekomst. Maar Coen Oosse heeft er geen gras over laten groeien. De Oosse-wind heeft menig tegenstander op meesterlijke wijze omver geblazen. Naast de clubtitel bemachtigde hij ook de beker (‘de dubbel’ dus), waarbij hij spelers achter zich liet als Wouter Smeets, Arthur Hen-

drickx en Oscar Freriks die toch niet als ‘kleine jongens’ bekend staan en best wel voor wat tegenwind kunnen zorgen.

Uit de strijd om het clubkampioenschap volgt hier een moment van de winnaar.

Wit: Wouter Smeets.

Zwart: Coen Oosse.

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na

32.Pe7?!

Dit geeft zwart de kans om op de achterste rij binnen te komen.

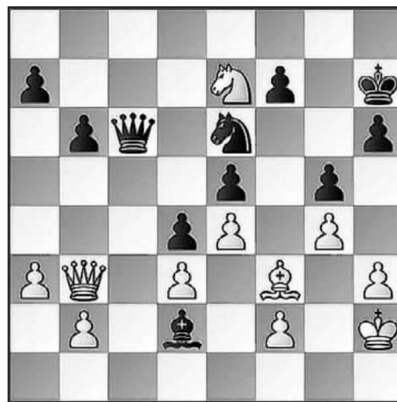

Diagram 1

32...Dc1 33.Pd5?

33. Ld1 was nu essentieel om de schade beperkt te houden. Nu de dame op f1 kan komen is het in een keer heel snel uit. 33.Ld1 Le1 34.Kg2 Dd2 35.Dc2 Pf4+ 36.Kf1 Dxc2 37.Lxc2 en zwart houdt het betere eindspel over (commentaar uit het clubblad van SV Leudal)

33...Df1 34.Pf6+ Kg6 35.Ph5 Dxf2+ 36.Lg2 Pf4 (0-1)

Uit de KNSB-competitiewedstrijd HSC - Venlo 1 te Helmond van afgelopen seizoen volgt het volgende moment:

Wit: Stephan Thijssen, Venlo (rating 1947)

Zwart: Benjamin Smits, HSC

Diagram 2

(1933).

ZIE DIAGRAM 2

Stephan Thijssen heeft er alles voor over gehad om de vijandelijke ko-

Diagram 3

ning te ‘ontbloten’. Die zwarte koning staat hier schaak. Voor zwart is er niettemin niet zo gek veel aan de hand, want hij kan het vege lijf redden door de dame ervoor te plaatsen door middel van 24...Dg7. Zwart offert dan weliswaar de dame, maar als die geslagen is heeft zwart nog genoeg materiaal over om de partij te kunnen winnen. Zwart speelt echter 24...Kh8?? en graaft daarmee zijn eigen graf want er volgt nu mat in drie zetten: 25.Dh6+ Dh7 26.Df8+ en mat op de volgende zet.

Uit de LiSB-bondscompetitie (de competitie van de Limburgse schaakbond) van afgelopen seizoen zien we hier hoe Bart van der Zwet van SV Voerendaal op een leuke manier zijn partij beslist.

Wit: Geert Hovens, Venlo 2 (rating 1971)

Zwart: Bart van der Zwet, Voerendaal 3 (2004)

ZIE DIAGRAM 3, de stelling na

38.Tg2-g1? Zwart ziet in deze stelling een mogelijkheid om voordeel te krijgen en doet dat door middel van 38...Lxh4! 39.gxh4 Txg1 en nu kan de koning niet terugslaan, dus 40.Txg1 Pxe3 en zwart staat gewonnen.